

zaaknummer:	1114564
afdelingsnaam:	Beleid Sociaal Domein
steller:	Sanne Noordijk
telefoonnummer	035 629 2699
onderwerp:	Collegevoorstel eenmalige energietoeslag 2022

Voorstel

1. De bijgevoegde beleidsregels eenmalige energietoeslag Hilversum 2022 vast te stellen
2. De inkomensgrens op 120% van het wettelijk sociaal minimum vast te stellen en de hoogte van de toeslag op € 800 per huishouden conform de richtlijn opgesteld door het rijk
3. Vooruitlopend op ontvangst van de daarvoor bestemde middelen bij de meicirculaire uitvoering te geven aan de regeling eenmalige energietoeslag
4. De raad over dit besluit te informeren middels bijgevoegde raadsinformatiebrief

Inleiding

De energieprijzen zijn flink gestegen en lopen nog verder op. Het Centraal Planbureau constateert dat voor huishoudens met een laag inkomen en een variabel of aflopend energiecontract de energiekosten als aandeel van het besteedbaar inkomen harder stijgen dan voor huishoudens met een hoger inkomen. Het aantal huishoudens dat in energiearmoede leeft neemt toe. Het kabinet heeft € 679 miljoen vrij gemaakt om deze huishoudens een eenmalige compensatie te verstrekken van € 800 voor het jaar 2022. De oorspronkelijke regeling betrof een eenmalige compensatie van € 200 per huishouden. Met de [kamerbrief](#) van 10 december 2021 heeft het kabinet de gemeenten hierover geïnformeerd. De compensatie is verhoogd vanwege de ontwikkeling van de energieprijzen tussen december 2021 en maart 2022.

Om de energietoeslag snel te kunnen verstrekken en de uitvoeringskosten te beperken heeft het kabinet bepaald dat gebruikt wordt gemaakt van categoriale bijzondere bijstand. De gemeente kan aan inwoners die aan de voorwaarden voldoen een energietoeslag toe kennen, zonder te controleren of de energiekosten van die inwoners daadwerkelijk sterk gestegen zijn en of die inwoners over voldoende vermogen beschikken om de energierekening te kunnen betalen. Om zoveel als mogelijk aan te sluiten bij het lokale minimabeleid hebben gemeenten beleidsvrijheid bij invulling van de regeling. Desondanks roept Minister Schouten op tot een zoveel mogelijk uniforme uitvoering van de regeling gezien de landelijke problematiek van de gestegen energietarieven.

Doel

In dit voorstel zijn de overwegingen opgenomen op basis waarvan de lokale keuzes gemaakt zijn met betrekking tot uitvoering van de eenmalige energietoeslag Hilversum.

Het rijk heeft de regeling bedoeld als een categoriale bijzondere bijstand voor inwoners met tot 120% van het wettelijk sociaal minimum om de lasten van de gestegen energieprijzen te verlichten.

De keuzes die gemaakt moeten worden zijn:

1. Wie rekenen we in Hilversum tot de doelgroep van de eenmalige energietoeslag
2. Hoe hoog is het bedrag dat per huishouden wordt verstrekt

We krijgen van het rijk één bedrag voor de uitvoeringskosten en voor de kosten van de eenmalige energiecompensatie zelf. Dat betekent dat als we de regeling zo simpel en uitvoerbaar mogelijk maken, er minder capaciteit nodig is voor de uitvoering. Er blijft dan meer budget over voor de inwoners. Uitvoerbaarheid van de regeling heeft daarom naast de inhoudelijke keuzes ook meegewogen bij het opstellen van de beleidsregels.

Argumenten

1.1 Om uitvoering te geven aan de eenmalige energietoeslag zijn beleidsregels nodig. Het rijk heeft een richtlijn opgesteld voor een zoveel mogelijk uniforme uitvoering van de regeling. Het is echter aan de gemeenten om beleidsregels op te stellen voor uitvoering van de regeling, zodat bij de uitvoering zoveel mogelijk kan worden aangesloten bij het lokale minimabeleid.

1.2 Het budget dat wordt verstrekt vanuit het rijk is bestemd voor huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Het kabinet heeft met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Divosa afgesproken dat de eenmalige energietoeslag € 800,00 bedraagt voor huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. De reden is dat de meeste gemeenten deze inkomensgrens hanteren voor het minimabeleid. Hiermee wordt een effectieve en efficiënte uitvoering van de regeling beoogd.

1.3. Er is sprake van een hoge mate van urgentie waardoor we niet kunnen wachten op de definitieve uitkering van het rijk tijdens de meicirculaire 2022. Steeds meer inwoners hebben grote moeite om de hoge energierekeningen te betalen. Vooral voor huishoudens met een laag inkomen drukken de stijgende energieprijzen en een verhoging van hun termijnbedrag op het besteedbaar inkomen. We willen voorkomen dat deze mensen in financiële problemen komen.

Kanttekeningen

1.1. De wijziging van de participatiewet die noodzakelijk is om de tegemoetkoming via categoriale bijzondere bijstand te verstrekken is nog niet in werking getreden.

De regeling voor de eenmalige tegemoetkoming in de vorm van categoriale bijzondere bijstand moet nog worden vastgelegd in een wetswijziging van de Participatiewet. De behandeling door de Eerste en Tweede kamer moet nog plaatsvinden. Minister Schouten heeft het [wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens](#) op 15 maart 2022 naar de Tweede Kamer gestuurd. Vooruitlopend op de vaststelling van de wetswijziging wordt gemeenten gevraagd alvast uitvoering te geven aan de regeling.

2.1.1 Door de inkomensgrens op 120% van het wettelijk sociaal minimum te stellen, kan een deel van de Hilversumse minima geen aanspraak maken op de tegemoetkoming.

De inkomensgrens van het minimabeleid is gesteld op 130% van het wettelijk sociaal minimum. Een deel van minima kan geen beroep doen op de tegemoetkoming, omdat het beschikbaar gestelde budget niet toereikend is om de hele doelgroep een bedrag van € 800 te verstrekken.

De huishoudens die wel recht hebben op de tegemoetkomingen, ontvangen hierdoor wel het volledige bedrag dat door het rijk is toegezegd. Door de regeling op deze wijze uit te voeren, wordt gehoor gegeven aan de oproep van Minister Schouten voor een uniforme uitwerking van de regeling.

2.1.2. De uitvoering van de regeling is arbeidsintensiever doordat aan slechts een deel van de doelgroep de tegemoetkoming ambtshalve kan worden verstrekt.

Het minimabeleid van de gemeente Hilversum hanteert een inkomensgrens van 130% van het wettelijk sociaal minimum. Er kan niet bepaald worden of deze volledige doelgroep ook voldoet aan de grens van 120% van het wettelijk sociaal minimum. Om die reden zullen alle aanvragen van inwoners met een inkomen tussen de 100 en de 120% van het wettelijk sociaal minimum beoordeeld moeten worden. Dit levert meer werk op voor de uitvoeringsorganisatie dan wanneer aan de hele doelgroep de tegemoetkoming ambtshalve verstrekt wordt.

2.3.1 De tegemoetkoming wordt verstrekt zonder dat duidelijkheid over de hoogte van het budget.

Met de meicirculaire ontvangt Hilversum middels een algemene uitkering het budget voor uitvoering van de regeling. Op dat moment wordt ook pas de exacte hoogte van het budget bekend gemaakt. Vanwege de urgente problematiek is door de Minister van Sociale Zaken opgeroepen alvast over te gaan tot uitbetaling.

2.3.2. Het geschatte budget dat ontvangen wordt voor de uitvoering van de regeling is mogelijk niet toereikend.

Het rijk heeft in totaal €680 miljoen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de regeling. Het budget wordt verdeeld middels de verdeelsleutel bijzondere bijstand. Het geschatte te ontvangen budget dat bedraagt € 3,9 miljoen euro inclusief uitvoeringskosten.

In Hilversum hebben 5500 huishoudens een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Bij een bereik van 100% van de doelgroep bedragen de kosten van de regeling € 4,4, miljoen exclusief de kosten van de uitvoering. De uitvoeringskosten worden geschat op € 100.000. Het bereik van het Hilversumse minimabeleid ligt ongeveer op 50% van de doelgroep. De verwachting is wel dat gezien de problematiek van de gestegen energietarieven en de hoogte van de tegemoetkoming het bereik van deze regeling hoger dan gemiddeld zal zijn. Bij een bereik van maximaal 80% van de doelgroep spelen we quitte. We verwachten derhalve uit te komen met het budget. Het risico blijft echter dat we het budget overschrijden. Minister Schouten in het debat van 30 maart 2022 de garantie gegeven dat gemeenten volledig worden gecompenseerd voor de kosten van de regeling.

Financiën, middelen & capaciteit

De middelen voor de energietoeslag zullen via de algemene uitkering van het gemeentefonds aan gemeenten worden verstrekt. De uitvoering via de categoriale bijzondere bijstand impliceert dat er geen verantwoording aan het rijk over de besteding van de middelen hoeft plaats te vinden. Bij de najaarsnota zal de raad worden voorgesteld het door het rijk beschikbaar gestelde budget te claimen voor de eenmalige energietoeslag en toe te voegen aan *Programma 3 "werken" taakveld 6.3.*

Inkomensregelingen en de begroting 2022 zodanig aan te passen. Indien nodig zal informatie worden verstrekt over eventuele voor of nadelen op het budget.

Uitvoering

Omdat de Eenmalige Energietoeslag is gebaseerd op de wetgeving van de bijzondere bijstand, beleggen wij de uitvoering bij het Sociaal Plein. Voor zover nodig zal capaciteit worden ingehuurd. Hiervoor is budget beschikbaar.

Na vaststelling van dit collegebesluit worden de beleidsregels gepubliceerd en komen meer details over de regeling op de site van de gemeente te staan. Vanaf 1 mei 2022 wordt begonnen met de ambtshalve uitbetaling aan inwoners met een uitkering op grond van de participatiewet, IOAW en IOAZ en inwoners met een lopende schuldenregeling. Vanaf 15 mei 2022 kunnen inwoners die geen uitkering op grond van de participatiewet ontvangen online een aanvraag indienen. Inwoners worden hierover per brief geïnformeerd. Ook zal een aankondiging worden geplaatst op Raadhuis aan Huis pagina van de Gooi en Eembode en op de sociale media van de gemeente Hilversum.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Beleidsregels eenmalige energietoeslag 2022
2. Kamerbrief Eenmalige Energietoeslag lage Inkomens 10 december 2021
3. Kamerbrief over aanvullende koopkrachtmaatregelen 11 maart 2022
4. Raadsinformatiebrief